

ISSN 1304-8120 | e-ISSN 2149-2786

Araştırma Makalesi * Research Article

Muhasebe ve Vergi Bölümlerinde Eğitim Gören Öğrencilerin, Muhasebe Derslerindeki Öğrenme Yaklaşımları ile Akademik Güdülenmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: KSÜ' de Bir Araştırma

Examining the Relationship between the Learning Approaches in Accounting Lessons and Academic Motivation of the Students Studying in Accounting and Tax Departments: A Study at KSU *

Nurettin KOCA

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
Afsin Meslek Yüksekokulu
kocanurettin417@gmail.com
Orcid ID: 0000-0002-3309-9428

Öz: Bu çalışma, meslek yüksekokullarında muhasebe ve vergi bölümünde eğitim alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Anket yöntemiyle elde edilen veriler SPSS for Windows 25 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, öğrenme yaklaşımları ve alt boyut olan derin öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Ancak, diğer alt boyut olan yüzeysel öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe eğitimi, öğrenme yaklaşımları, derin öğrenme, yüzeysel öğrenme, akademik güdülenme.

Abstract. This study was carried out to determine the relationship between the learning approaches and academic motivation of the students studying in the accounting and tax departments of vocational schools. The data obtained by the survey method were analyzed with the help of SPSS for Windows 25 program. As a result of the analysis, it has been determined that there is a statistically significant and positive relationship between learning approaches and its sub-dimension, deep learning approach, and academic motivation. However, it was observed that there was no relationship between the other sub-dimension, the surface learning approach, and academic motivation.

Keywords: Accounting education, learning approaches, deep learning, surface learning, academic motivation.

* Bu makale, 12-14 Mayıs 2022 tarihlerinde Kahramanmaraş'ta düzenlenmiş olan 21. Uluslararası İşletmecilik Kongresinde sunulan özet bildirinin genişletilmiş tam metin halidir.

Received: 22.06.2022

Accepted: 06.09.2022

Published: 27.10.2022

Atıf: Koca, N. (2022). Muhasebe ve vergi bölümlerinde eğitim gören öğrencilerin, muhasebe derslerindeki öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: KSÜ' de bir araştırma. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(özel sayı), 89–103. Doi: 10.33437/ksusbd.1134429

GİRİŞ

Yaşadığımız bilgi çağında devasa bir yığın haline gelmiş bilginin tamamına ulaşmak mümkün olmadığı gibi böyle bir çaba içerisinde olmakta yersiz olacaktır (Önder ve Beşoluk, 2010: 57). Günümüzde eğitim seviyesinin artmasına rağmen, bu devasa bilgi yığınları içerisinde ihtiyaç duyulan yani katma değer yaratan bilgiye nerede nasıl ulaşacağını bilen, elde ettiği bilgiyi amacı doğrultusunda kullanabilen, elindeki veriyle doğru sonuçlara ulaşabilen, ulaştığı sonuçları doğru bir şekilde yorumlayabilen ve doğru kararlar alabilen yetişmiş entelektüel insan gücüne daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer bir ifadeyle bu ihtiyaç, olaylara eleştirel bir gözle bakabilen, olaylar arasında ilişki kurabilen, analitik düşünebilen ve olayları her yönüyle derinlemesine irdeleyebilen uzman bireyler yetiştirmeyi gerekli kılmıştır (Kurnaz, 2019: 238).

Bu özelliklere sahip işgücünün yetiştirilmesi ancak mesleki eğitimle mümkün olur. Mesleki eğitim, kişilere bir taraftan kişisel gelişimleri için gerekli olan birtakım özellikler kazandırırken, diğer taraftan ise gerekli olan mesleki bilgi ve becerileri kazandırır. Mesleki eğitimin ülkelerin ekonomik gelişiminde önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bu durum genel olarak ele alındığında, gelişmiş ülkelerin insan kaynaklarını ihtiyacı karşılayacak şekilde nicelik ve nitelik olarak yetiştirdikleri görülmektedir. Gelişmemiş ülkelerde ise bu durum hala sorun olarak devam etmektedir (Şengel, 2011: 167).

Meslek ile ilgili her türlü teknik bilgi ve becerilerin yanında meslek ahlakının da öğrencilere kazandırılması, güçlü bir yapıya sahip olan mesleki eğitimle mümkün olacaktır. Bu nedenle üniversitelerimiz, kaliteli eğitim vermek amacıyla programlarını güncel ihtiyaçlara uygun ve işlevsel bir hale getirmek zorundadır (Koca vd., 2019: 96). Bu doğrultuda güncellenmiş kaliteli bir eğitim sisteminde yetişen öğrenciler, verimli ve güçlü bir ekonomi için gerekli olan nitelikli işgücü ihtiyacını karşılayacaktır.

Elbette ki istenilen düzeyde bireylerin yetiştirilmesi kaliteli bir eğitimle mümkündür. Ancak, eğitimin kalitesini üniversitenin fiziki imkanları, eğitim verenin bilgi düzeyi ve aktarma yeteneği, kullanılan öğretim teknikleri gibi faktörlerin etkisi kadar, öğrenci profili, öğrencinin öğrenme arzusu ve öğrenme yaklaşımları da etkilemektedir (Öztürk, 2018: 46).

Öğrenme yaklaşımı, herhangi birinin öğrenmeye başlama şekli, kişi ile öğrenilen materyal arasındaki ilişki (Ramsden, 2003: 41) olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle öğrenme yaklaşımı, öğrencinin kendi kendine öğrenmesini kolaylaştıran, öğrenmenin niteliğini belirleyen, öğrencinin öğrenme konusunu ele alırken ki niyetine bağlı olarak ortaya çıkan yönelimini ifade eden, ayrıca öğrencilerin nasıl öğrendiklerini tespit etmeye ve öğrenme süreçlerini geliştirmeye çalışan bir araç (Ayanoğlu vd., 2014: 77) olarak ifade edilmektedir.

Öğrencilerin gösterdiği öğrenme yaklaşımının Derin Öğrenme (DÖ) ve Yüzeysel Öğrenme (YÖ) olmak üzere iki alt boyutu bulunmaktadır. Derin öğrenme yaklaşımında olan öğrenci, konuyu derinlemesine anlamaya çalışır, bilgiyi daha önce öğrenmiş olduğu bilgi yapıları ve tecrübeleri ışığında yorumlar. Yüzeysel öğrenme eğiliminde olan öğrenci ise, yalnızca görevi yerine getirmek veya dersi geçmek için gerekli olan bilgiyi edinme niyetiyle hareket eder. Bu nedenle öğrenci, konunun ezberlenmesine ve yeniden üretilmesine güvenir ve konuyu anlamaya çalışmaz. Bu yaklaşımda olan öğrencilerin, yüksek kaliteli öğrenme çıktıları veya uygun beceri ve yeterlilik geliştirmeleri pek mümkün değildir (Hall vd., 2004: 490-491).

Derin öğrenme ve yüzeysel öğrenmeyi benimseyen öğrencilerin davranışlarıyla ilgili bazı özellikler aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır. (Hassall ve Joyce, 2001: 146; Ramsden, 2003: 47; aktaran: Gezer ve Şahin, 2017: 230; Kurnaz, 2019: 241).

Tablo 1. Öğrenme yaklaşımının özellikleri

Öğrenme Yaklaşımı	Özellikler
Derin Öğrenme	Konunun öğrenilmesi için gayret gösterir Öğrenen, öğrenim sürecinde aktif yer alır Deneyim ve önceki bilgiler ile konu ilişkilendirilir Öğrenilen bilgiler ile tutarlı ve mantıklı çıkarımlar sağlar Uzun vadeli kazanımlar amaçlanır
Yüzeysel Öğrenme	Öğrenilen konu sadece tekrarlanır Öğrenen, öğrenim sürecinde pasif konumdadır Yüzeysel bilgi elde edilir ve ezbere dayalıdır Herhangi bir plan veya strateji geliştirilmez Kısa vadeli kazanımlar amaçlanır

Üniversitelerde eğitim alan özellikle de mesleki eğitim alan öğrencilerin öğrenmelerinin etkinliğinin artırılmasında motivasyonun yani akademik olarak güdülenmelerinin önemli bir yeri vardır. Akademik güdülenme, başarının elde edilebilmesi için gerekli olan enerjinin olması gerektiği düzeyde performansı ortaya çıkarma süreci (Bozanoğlu, 2004: 84) olarak ifade edilmektedir.

Güdülenmişlik düzeyi yüksek olan öğrenci, eğitim süreci boyunca sınava hazırlanma, ödev hazırlama gibi sorumluluklarını yerine getirirken daha başarılı olabilmektedirler. Ancak, akademik olarak güdülenme düzeyi daha düşük olan öğrenciler ise, zorlandığı anlarda vazgeçme, sabırsızlık, yaptığı işten zevk almama gibi davranışlar sergileyebilmektedirler (Demir, 2013: 266). Doğal olarak bu durum başarısızlığı beraberinde getirecektir.

Muhasebenin bir bilim dalı ve bir meslek olması nedeniyle muhasebe eğitimi alan öğrenciler, eleştirel düşünme, problem çözebilme becerisi, etkin bir iletişim becerisi ve hayat boyu öğrenme gibi güdülenmeleri (motivasyonları) sağlanmalı ve eğitim süreci sonunda kişilere sadece bilgi üretme değil aynı zamanda karar alma süreçlerine katılabilmek, elindeki veriler ile analiz yapabilme ve sonuçları yorumlayabilme yeteneği kazandırılmalıdır (Sharma, 1997, akt: Öztürk, 2018: 48; Gönen, 2016: 77). Bu da öğrencinin öğrenme yaklaşımına bağlıdır.

Bu bağlamda çalışma, muhasebe ve vergi bölümlerinde eğitim gören öğrencilerin muhasebe derslerindeki öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme konularına yönelik ulusal ve uluslararası alanda birçok çalışmaya rastlamak mümkündür. Ancak, muhasebe ve vergi bölümü öğrencilerine yönelik bahsedilen konularda bütünlük olarak ele alınarak yapılan çalışmalara rastlanılmamıştır. Öğrenme yaklaşımları ve akademik güdülenme ile ilgili yapılmış olan bazı çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Booth vd. (1999) Avustralya’da iki üniversite de muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarını, daha önceden sanat, eğitim ve bilim öğrencileri ile yapılan çalışma ile karşılaştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada, muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının sanat, eğitim ve bilim öğrencilerine göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düşük, derin öğrenme yaklaşımının ise yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hall vd. (2004) öğrenme ortamındaki değişikliklerin öğrencilerin öğrenme yaklaşımları üzerindeki etkisini tespit etmek için yaptıkları çalışmada, dönem boyunca eğitim alan muhasebe öğrencilerinin ortaya koydukları derin öğrenme yaklaşımlarında küçük ancak istatistiksel olarak anlamlı bir artışın, yüzeysel yaklaşımlarında ise, küçük ancak anlamlı bir azalmanın olduğunu ortaya koymuşlardır.

Ekinci (2009), lisans düzeyinde eğitim alan öğrencilerin derin ve yüzeysel öğrenme yaklaşımlarını tercih etme düzeylerini ve bazı öğretme-öğrenme süreci değişkenleri ile ilişkilerini tespit etmek amacıyla yaptığı çalışmada, öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımını daha yüksek seviyede benimsedikleri sonucuna varmıştır. Ayrıca bu çalışmanın diğer bir sonucu ise, öğrencilerin öğrenme yaklaşımı ile öğretme-öğrenme süreci değişkenleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğudur.

Ayanoğlu vd. (2014) lisans ve ön lisans düzeyinde eğitim alan öğrencilerin sosyo-kültürel özellikleri ile öğrenme yaklaşımları arasında herhangi bir fark olup olmadığını araştırmak amacıyla yaptıkları çalışmanın sonucunda, ön lisans öğrencilerinin lisans öğrencilerine göre yüzeysel öğrenmeyi daha fazla tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Aktaş (2017) araştırmasında, ilahiyat fakültesinde eğitim gören öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri ile akademik öz yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, eğitim türü ve cinsiyet açısından herhangi bir farklılık olmadığı, yaş ve sınıf değişkenleri ile akademik öz yeterlik ve ekonomik durum, ailevi karar alma ve kitap okuma sayısı gibi değişkenler ile akademik güdülenme arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir.

Öztürk (2018) muhasebe eğitimi gören öğrencilerin muhasebe derslerinde ortaya koydukları öğrenme yaklaşımlarının demografik özelliklere, devam ve dersleri günlük tekrar etme durumlarına göre bir farklılık oluşturup oluşturmadığını ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmada, derin öğrenme yaklaşımı ile demografik özellikler arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca çalışma, öğrencilerin demografik özelliklerinin derin öğrenme ile yüzeysel öğrenme yaklaşımlarında farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Kurnaz (2019) lisans düzeyinde eğitim gören ve muhasebe derslerinden en az birini alan öğrencilerin, öğrenme yaklaşımlarına olan eğilim düzeylerini ve cinsiyet, yaş, sınıf gibi bazı değişkenler ile öğrenme yaklaşımları arasında bir ilişkinin var olup olmadığını tespit etmek amacıyla yaptığı araştırmada, derin ve yüzeysel öğrenme yaklaşımında ciddi bir farkın olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Güdelci (2020) Batman Üniversitesi İİBF İşletme bölümü öğrencilerine öğrenme yaklaşımları ile öz yeterlilik arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yaptığı çalışmada, derin öğrenme yaklaşımı ile öz yeterlilik arasında pozitif yönlü yüksek bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuş ve ayrıca yüzeysel öğrenme yaklaşımını sınıf değişkeni ve öğrenme şekli değişkeni açısından değerlendirmiş, bu değişkenlere göre yüzeysel öğrenme yaklaşımında bir farklılaşmanın olduğunu tespit etmiştir.

Gökdemir ve Uğur (2020) turizm eğitimi alan üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanımının akademik güdülenmeleri üzerinde herhangi bir etkisinin olup olmadığını tespit etmek için yaptıkları çalışmada, sosyal medya kullanımının akademik güdülenme üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın bir diğer sonucu ise, erkek öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri kız öğrencilere göre daha yüksektir.

YÖNTEM VE UYGULAMA

Çalışmanın bu bölümünde; araştırmanın amacı ve önemi, araştırmanın hipotezleri ve modeli, araştırmanın kapsamı ve kısıtı, verilerin elde edilmesi ve analizi, bulgular ve değerlendirme alt başlıkları yer almaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Nitelikli işgücüne sahip olmak, verimli ve güçlü bir ekonominin en temel unsurudur. Nitelikli işgücüne sahip olmanın yolunun, iyi planlanmış kaliteli bir mesleki eğitimden geçtiği (Ulus vd., 2015: 168) tartışılmaz bir gerçektir. Günümüz iş dünyasında ihtiyaç duyulan nitelikli işgücünün sağlanmasında kaliteli bir mesleki eğitimin gerekliliğinin yanında, eğitim gören bireyin öğrenmeye karşı olan yaklaşımı ve akademik güdülenmişlik düzeyinin de çok önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu bağlamda araştırmanın amacı, meslek yüksekokullarında muhasebe ve vergi bölümünde eğitim gören öğrencilerin muhasebe derslerini öğrenmede gösterdikleri öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir.

Araştırmanın Hipotezleri ve Modeli

Literatür incelenerek araştırmanın amacı doğrultusunda öğrenme yaklaşımları ile öğrencilerin akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve öğrenme yaklaşımının akademik güdülenme üzerindeki etkisinin tespit edilmesi konusunda aşağıdaki hipotezler oluşturulmuştur.

H₁: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{1a}: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{1b}: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H_{2a}: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H_{2b}: Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

Ayrıca katılımcıların demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş ve okuduğu sınıf) göre öğrenme yaklaşımları ve akademik güdülenmelerinin farklılık gösterip göstermediğinin tespitini yapmak için oluşturulan hipotezler aşağıda yer almaktadır.

H₃: Katılımcıların cinsiyetine göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₄: Katılımcıların yaşına göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₅: Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₆: Katılımcıların cinsiyetine göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₇: Katılımcıların yaşına göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₈: Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₉: Katılımcıların cinsiyetine göre yüzey öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₁₀: Katılımcıların yaşına göre yüzey öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

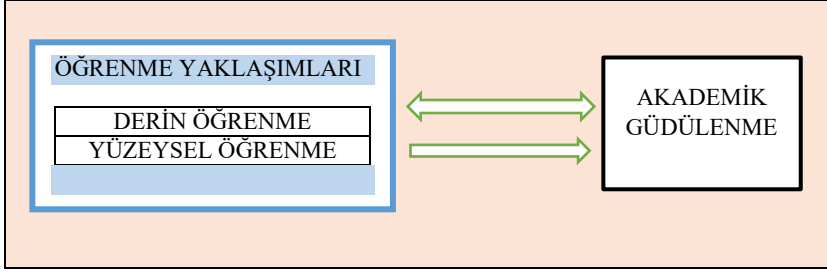
H₁₁: Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre yüzey öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₁₂: Katılımcıların cinsiyetine göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₁₃: Katılımcıların yaşına göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır.

H₁₄: Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır.

Bu çalışmada, temel olarak öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme davranışları arasındaki ilişki ve öğrenme yaklaşımının akademik güdülenme düzeyine olan etkisi ölçülmek istenmiştir. Araştırmanın amacı ve hipotezleri doğrultusunda aşağıdaki model oluşturulmuştur.

Şekil 1. Araştırmanın modeli

Araştırmanın Kapsamı ve Kısıtı

Araştırmanın kapsamını, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Afşin Meslek Yüksekokulu, Göksun Meslek Yüksekokulu ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu muhasebe ve vergi bölümünde eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. İlgili birimlerde 2021-2022 eğitim öğretim yılında kayıtlı olan öğrencilerden sadece eğitime aktif olarak devam eden öğrencilere anket uygulanmıştır. Diğer öğrencilere anket için ulaşılamamış olması araştırmanın kısıtını oluşturmaktadır.

Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Verilerin elde edilmesinde anket yöntemi tercih edilmiştir. Anket uygulamasının yapılabilmesi için Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'ndan (11.01.2022 Tarih ve 2022-1 Sayılı Kararı) izin alınmıştır. Uygulanan anket 43 ifade ve 3 (üç) bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik özellikler, ikinci bölümde öğrenme yaklaşımları ölçeği ve son bölümde ise akademik güdülenme ölçeği yer almaktadır. Biggs, Kember ve Leung (2001) tarafından geliştirilen öğrenme yaklaşımları ölçeği, Önder ve Beşoluk (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha (α) değeri Derin öğrenme için 0.78, Yüzeysel öğrenme için 0.74'tür. Akademik güdülenme ölçeği ise, Bozanoğlu (2004) tarafından geliştirilmiştir ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha (α) değeri 0,87'dir.

Araştırmanın evrenini KSÜ Afşin MYO, Göksun MYO ve Sosyal Bilimler MYO' da 2021-2022 öğretim yılında eğitime devam eden muhasebe ve vergi bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Verilerin toplandığı tarih itibarıyla kayıtlı olup eğitime devam eden Afşin MYO' da 56, Göksun MYO' da 60, Sosyal Bilimler MYO' da 240 olmak üzere toplam 356 öğrenci bulunmaktadır. Yüz yüze ve online olarak 202 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bazı araştırmacılar, belirli evrenler için yeterli olabilecek örneklem sayılarını belirledikleri tabloda, evreni 350 ile 400 kişi arasında olan bir gruba uygulanacak olan bir araştırma için 185 örneklem sayısının yeterli olacağını ifade etmişlerdir (Coşkun vd., 2017: 144). Araştırmanın kısıtı göz önünde bulundurulduğunda, dönüşü sağlanan anket sayısının yeterli olduğu görülmektedir.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS for Windows 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden olan frekans, medyan, minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Veriler normallik testine tabi tutularak, her bir boyutun basıklık ve çarpıklık değerleri bulunmuştur. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin -2.0 ile +2,0 arasında olması normal dağılım olarak kabul edilmektedir (George ve Mallery, 2010; Seçer, 2017: 33). Tablo 2'de verilen değerlere bakıldığında araştırmada kullanılan ölçeklerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca, araştırmanın güvenilirliği için güvenilirlik testi uygulanmıştır. Bazı araştırmacılar alfa katsayısı 0,65'in üzerinde ise kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu ifade etmişlerdir (Tavşancıl, 2006; Devellis, 2017: 109). Tablo 2'de verilen alfa katsayılarına bakıldığında ölçeklerin güvenilir olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarına ve akademik güdülenme ölçeklerine ilişkin boyutların psikometrik özellikleri

Ölçekler	İfade sayısı	Cronbach Alfa	\bar{X}	SS	Çarpıklık	Basıklık
Öğrenme Yaklaşımları	20	0,666	63,22	9,09	-0,488	1.963
Derin Öğrenme	10	0.716	32.02	6.11	-0.760	1.093
Yüzeysel Öğrenme	10	0.696	31.20	6.76	-0.136	0.132
Akademik Güdülenme	20	0.877	66.99	13.04	0.560	1.051

Tabloda yer alan analiz sonuçları incelendiğinde;

Öğrenme Yaklaşımları: Yirmi ifadeden oluşan öğrenme yaklaşımları ölçeğine ait boyutun aritmetik ortalaması 63.22 iken standart sapması 9.09 olarak bulunmuştur. Öğrenme yaklaşımları Cronbach Alfa değerinin 0.666 ile güvenilir olduğu ve çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2.0 ile -2.0 arasında olduğu tespit edilmiştir.

Derin öğrenme: On ifadeden oluşan öğrenme yaklaşımlarına ait boyutun aritmetik ortalaması 32.02 iken standart sapması 6.11 olarak bulunmuştur. Derin öğrenmenin Cronbach Alfa değerinin 0.716 ile güvenilir olduğu ve çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2.0 ile -2.0 arasında olduğu tespit edilmiştir.

Yüzeysel öğrenme: On ifadeden oluşan öğrenme yaklaşımlarına ait boyutun aritmetik ortalaması 31.20 iken standart sapması 6.76 olarak bulunmuştur. Yüzeysel öğrenmenin Cronbach Alfa değerinin 0.696 ile güvenilir olduğu ve çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2.0 ile -2.0 arasında olduğu tespit edilmiştir.

Akademik güdülenme: Yirmi ifadeden oluşan akademik güdülenme ölçeğine ait aritmetik ortalaması 66.99 iken standart sapması 13.04 olarak bulunmuştur. Akademik güdülenmenin Cronbach Alfa değerinin 0.877 ile güvenilir olduğu görülmüş, çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2.0 ile -2.0 arasında olduğu tespit edilmiştir.

Ölçeklerin demografik özelliklere göre karşılaştırmalarında parametrik testler kullanılmıştır. İki grup ortalamalarının karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme arasındaki ilişki korelasyon analizi ile öğrenme yaklaşımlarının akademik güdülenmeye etkisi ise regresyon analiziyle ortaya konmuştur.

Bulgular ve Değerlendirme

Demografik Özellikler

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımları Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri dağılımı

Değişkenler	Frekans	%
Cinsiyet		
Kadın	94	46.5
Erkek	108	53.5
Yaş		
20 yaş ve altı	132	65.3
21 yaş ve üzeri	70	34.7
Sınıf		
1.sınıf	131	64.9
2.sınıf	71	35.1
Toplam	202	100.0

Tablo 3'te verilen değerlere bakıldığında öğrencilerin %53,5'inin erkek, %46,5'inin kadın olduğu, %65,3'ünün 20 yaş ve altı, %34,7'sinin 21 yaş ve üzeri, %64,9'unun 1.sınıf, %35,5'ininde 2.sınıf olduğu görülmektedir.

Öğrenme Yaklaşımı ile Akademik Güdülenme Arasındaki İlişki

Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için korelasyon analizi yapılmıştır. Analize ait bulgular Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme arasındaki korelasyon

Değişkenler		1	2	3	4
1	Akademik Güdülenme	1			
2	Derin Öğrenme	0.672**	1		
3	Yüzeysel Öğrenme	-0.039	-0.005	1	
4	Öğrenme Yaklaşımları	0.423**	0.669**	0.740**	1

**p<0,01; *p<0,05

Tabloda yer alan araştırmanın değişkenlerinin korelasyon katsayılarına bakıldığında akademik güdülenme ile derin öğrenme arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü ($r=0.672$; $p<0.01$) bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, **H_1 : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır** hipotezi kabul edilmiştir.

Bu sonuçlar dikkate alındığında, **H_{1a} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır** hipotezi kabul edilmiştir. Ancak analiz sonuçlarına göre, akademik güdülenme ile yüzeysel öğrenme arasında anlamlı herhangi bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bu sonuca göre, **H_{1b} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır** hipotezi reddedilmiştir. Akademik güdülenme ile öğrenme yaklaşımları arasında ise, pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı ($r=0.423$; $p<0.01$) bir ilişkinin olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrenme Yaklaşımlarının Akademik Güdülenmeye Olan Etkisi

Muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının ve alt boyutlarının akademik güdülenmelerine olan etkisini incelemek amacıyla regresyon analizi yapılmıştır. Analize ait bulgular Tablo 5 ve 6'da yer almaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya katılanların öğrenme yaklaşımlarının akademik güdülenme üzerinde etkisi regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	β	t	p	Beta	F	Model (p)	Adjusted R2
Sabit	28.647	4.876	0.000				
Öğrenme Yaklaşımları	0.606	6.593	0.000	0.423	43.464	0.000	0.174

Tablo 5'te **öğrenme yaklaşımlarının** akademik güdülenme üzerinde etkisini açıklamak üzere yapılan regresyon analiz sonuçları yer almaktadır. Anlamlılık seviyesine (F değerine karşılık gelen) bakıldığında çalışmanın amacı doğrultusunda kurulan modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($F=43.464$; $p<0.05$). Bağımsız değişkene ait β katsayısına ait t değeri ve anlamlılık seviyelerine bakıldığında; öğrenme yaklaşımları akademik güdülenme üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Katsayının pozitif olduğu, öğrenme yaklaşımlarındaki bir birimlik artışın akademik güdülenme üzerinde 0.606'lık artış sağlayacağı söylenebilir. Akademik güdülenme üzerindeki değişimin %17,4'ünün öğrenme yaklaşımları ile açıklandığı görülmektedir (Düzenlenmiş $R^2=0.174$). Bu sonuçlara göre, **H_2 : Muhasebe eğitimi alan**

öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya katılanların derin öğrenmenin akademik güdülenme üzerinde etkisi regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	β	t	p	Beta	F	Model (p)	Adjusted R2
Sabit	21.042	5.772	0.000				
Derin Öğrenme	1.435	12.828	0.000	0.672	164.564	0.000	0.451

Tablo 6’da derin **öğrenmenin** akademik güdülenme üzerindeki etkisini açıklamak üzere yapılan regresyon analiz sonuçları yer almaktadır. Anlamlılık seviyesine (F değerine karşılık gelen) bakıldığında kurulan modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir (F=164.564; p<0.05). Bağımsız değişkene ait β katsayısına ait t değeri ve anlamlılık seviyelerine bakıldığında; derin öğrenmenin akademik güdülenme üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir (p<0.05). Katsayının pozitif olduğu, derin öğrenmedeki bir birimlik artışın akademik güdülenme üzerinde 1.435’lik artış sağlayacağı söylenebilir.

Akademik güdülenme üzerindeki değişimin %45.1’nin derin öğrenme ile açıklandığı görülmektedir (Düzenlenmiş $R^2=0.451$). Tabloda yer alan analiz sonuçlarına göre, **H_{2a} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır** hipotezi kabul edilmiştir.

Öğrencilerin Öğrenme Yaklaşımları ve alt boyutları olan derin öğrenme ve yüzeysel öğrenme yaklaşımlarının demografik Özelliklere Göre Karşılaştırmaları

Muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımının demografik özelliklerden cinsiyete, yaşa, sınıfa göre karşılaştırılmasına yönelik t testi uygulanmıştır. Analize ait bulgular Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Öğrenme yaklaşımlarının demografik özelliklere göre karşılaştırması

Değişkenler	N	Öğrenme Yaklaşımları		Test Değerleri
		\bar{X}	SS	
Cinsiyet				
Kadın	94	63.99	8.75	t= 1.119
Erkek	108	62.56	9.36	p= 0.264
Yaş (Yıl)				
20 yaş ve altı	132	63.43	9.49	t= 0.448
21 yaş ve üzeri	70	62.83	8.32	p= 0.655
Sınıf				
1.sınıf	131	64.21	8.29	t= 2.107
2.sınıf	71	61.41	10.21	p= 0.036

Tablo 7’de muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti için yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular bulunmaktadır. Öğrenme yaklaşımları puanları, öğrencilerin cinsiyet (p= 1.119>0.05) ve yaşlarına (p= 0.448>0.05) göre öğrenme yaklaşımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Bu sonuçlara göre **H_3 : Katılımcıların cinsiyetine göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir** ve **H_4 : Katılımcıların yaşına göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir** hipotezleri reddedilmiştir. Öğrenme yaklaşımları puanları, öğrencilerin sınıf seviyesine göre öğrenme yaklaşımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir (p= 0.036<0.05). Buna göre 1.sınıfta olanların 2.sınıfa göre daha yüksek öğrenme yaklaşımları

ortalamasının olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre, H_5 : **Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre öğrenme yaklaşımları düzeyleri farklılık göstermektedir** hipotezi kabul edilmiştir.

Muhasebe öğrencilerinin, öğrenme yaklaşımının alt boyutu olan **derin öğrenme** yaklaşımının demografik özelliklerden cinsiyet, yaş ve sınıfa göre karşılaştırılmasına yönelik t testi uygulanmıştır. Analiz bulguları aşağıda Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Derin öğrenmenin demografik özelliklere göre karşılaştırması

Değişkenler	N	Derin Öğrenme		Test Değerleri
		\bar{X}	SS	
Cinsiyet				
Kadın	94	33.32	5.59	t= 2.860
Erkek	108	30.90	6.34	p= 0.005
Yaş (Yıl)				
20 yaş ve altı	132	31.31	6.64	t=-2.556
21 yaş ve üzeri	70	33.37	4.70	p= 0.011
Sınıf				
1.sınıf	131	32.04	5.62	t= 0.042
2.sınıf	71	32.00	6.96	p= 0.966

Derin öğrenme puanlarının öğrencilerin cinsiyetine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.005 < 0.05$). Buna göre kadınların erkeklere göre daha yüksek derin öğrenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre, H_6 : **Katılımcıların cinsiyetine göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir** hipotezi kabul edilmiştir.

Derin öğrenme puanlarının öğrencilerin yaşına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.011 < 0.05$). Buna göre 21 yaş ve üzeri öğrencilerin 20 yaş ve altı olanlara göre daha yüksek derin öğrenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre H_7 : **Katılımcıların yaşına göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir** hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo verileri incelendiğinde derin öğrenme puanları öğrencilerin sınıfına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır ($p= 0.794 > 0.05$). Bu sonuçlara göre H_8 : **Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir** hipotezi reddedilmiştir.

Muhasebe öğrencilerinin, öğrenme yaklaşımının alt boyutu olan **yüzeysel öğrenme** yaklaşımının demografik özelliklerden cinsiyet, yaş ve sınıfa göre karşılaştırılmasına yönelik t testi uygulanmıştır. Analiz bulguları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Yüzeysel öğrenmenin demografik özelliklere göre karşılaştırması

Değişkenler	N	Yüzeysel Öğrenme		Test Değerleri
		\bar{X}	SS	
Cinsiyet				
Kadın	94	30.67	7.04	t=-1.036
Erkek	108	31.66	6.50	p= 0.302
Yaş (Yıl)				
20 yaş ve altı	132	32.12	6.59	t= 2.708
21 yaş ve üzeri	70	29.46	6.77	p= 0.007
Sınıf				
1.sınıf	131	32.17	6.49	t= 2.818
2.sınıf	71	29.41	6.92	p= 0.005

Tablo 9'da muhasebe öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları yüzeysel öğrenme boyutunun demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti için yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular bulunmaktadır. Yüzeysel öğrenme puanları öğrencilerin cinsiyetine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemiştir ($p= 0.302 > 0.05$). Bu sonuçlara göre, H_9 : **Katılımcıların**

cinsiyetine göre yüzey öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir hipotezi reddedilmiştir.

Yüzeysel öğrenme yaklaşımı puanlarının öğrencilerin yaşına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.005<0.05$). Buna göre 20 yaş ve altı öğrencilerin 21 yaş ve üzeri olanlara göre daha yüksek yüzeysel öğrenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu durumda H_{10} : *Katılımcıların yaşına göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir* kabul edilmiştir.

Yüzeysel öğrenme puanlarının öğrencilerin sınıf seviyesine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.007<0.05$). Buna göre 1.sınıfta olanların 2.sınıfa göre daha yüksek yüzeysel öğrenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre, H_{11} : *Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılık göstermektedir* hipotezi kabul edilmiştir.

Öğrencilerin akademik güdülenmelerinin demografik Özelliklere Göre Karşılaştırmaları

Muhasebe öğrencilerinin akademik güdülenmelerinin demografik özelliklerden cinsiyet, yaş ve sınıfa göre karşılaştırılmasına yönelik t testi uygulanmıştır. Analize ait bulgular Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10. Akademik güdülenmenin demografik özelliklere göre karşılaştırması

Değişkenler	Akademik Güdülenme			Test Değerleri
	N	\bar{X}	SS	
Cinsiyet				
Kadın	94	69.22	12.32	$t= 2.300$
Erkek	108	65.04	13.39	$p= 0.022$
Yaş (Yıl)				
20 yaş ve altı	132	65.51	13.86	$t=-2.233$
21 yaş ve üzeri	70	69.77	10.91	$p= 0.027$
Sınıf				
1.sınıf	131	66.69	12.06	$t=-0.429$
2.sınıf	71	67.52	14.76	$p= 0.668$

Akademik güdülenme puanlarının öğrencilerin cinsiyetine göre (istatistiksel olarak) anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.022<0.05$). Buna göre kadınların erkeklere göre daha yüksek akademik güdülenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre, H_{12} : *Katılımcıların cinsiyetine göre akademik güdülenme düzeyleri farklılık göstermektedir* hipotezi kabul edilmiştir.

Akademik güdülenme puanlarının öğrencilerin yaşına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p= 0.027<0.05$). Buna göre 21 yaş ve üzeri öğrencilerin 20 yaş ve altı olanlara göre daha yüksek akademik güdülenme ortalamasının olduğu görülmektedir. Bu analiz sonuçlarına göre, H_{13} : *Katılımcıların yaşına göre akademik güdülenme düzeyleri farklılık göstermektedir* hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 10'daki veriler akademik güdülenme puanlarının öğrencilerin sınıfına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılaşmadığını göstermektedir ($p= 0.668>0.05$). Bu verilere göre, H_{14} : *Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre akademik güdülenme düzeyleri farklılık göstermektedir* hipotezi reddedilmiştir.

Yukarıda ifade edilen bulgular doğrultusunda hipotezlerin kabul / red durumu toplu bir şekilde aşağıda verilmiştir (Tablo 11).

Tablo 11. Hipotezlerin kabul / red durumları

HİPOTEZLER	KABUL/RED DURUMU
H ₁ : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır	KABUL
H _{1a} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır	KABUL
H _{1b} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme davranışları arasında anlamlı bir ilişki vardır	RED
H ₂ : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır	KABUL
H _{2a} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır	KABUL
H _{2b} : Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımlarının, akademik güdülenme davranışları üzerinde anlamlı bir etkisi vardır	RED
H ₃ : Katılımcıların cinsiyetine göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	RED
H ₄ : Katılımcıların yaşına göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	RED
H ₅ : Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₆ : Katılımcıların cinsiyetine göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₇ : Katılımcıların yaşına göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₈ : Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	RED
H ₉ : Katılımcıların cinsiyetine göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	RED
H ₁₀ : Katılımcıların yaşına göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₁₁ : Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₁₂ : Katılımcıların cinsiyetine göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₁₃ : Katılımcıların yaşına göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır	KABUL
H ₁₄ : Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıfa göre akademik güdülenme düzeyleri farklılaşmaktadır	RED

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın amacı doğrultusunda yapılan analiz sonuçları incelendiğinde; Öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu ilişki alt boyutlar açısından da değerlendirilmiş, derin öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişkinin olduğu ve derin öğrenme yaklaşımının akademik güdülenmeyi anlamlı bir şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Katsayının pozitif olması, derin öğrenmedeki artışın doğal olarak akademik güdülenmeyi de arttıracaklarını ortaya koymaktadır. Ancak diğer alt boyut olan yüzeysel öğrenme yaklaşımı ile akademik güdülenme arasında ise herhangi bir ilişkinin olmadığı görülmüştür. Booth ve diğerlerinin (1999) yaptığı çalışmada ise, derin öğrenme yaklaşımı ile akademik performans arasında bir ilişkinin olmadığı, yüzeysel öğrenme yaklaşımı yüksek olanların ise akademik performansla ilişkisinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada ulaşılan diğer sonuçları ise;

- Derin öğrenme yaklaşımının kadınlarda daha yüksek olduğu,

- 21 yaş ve üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımının diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olduğu,
- Sınıfa göre ise derin öğrenme yaklaşımında herhangi bir farklılığın olmadığıdır. Ancak bu sonuç, Öztürk (2018)'ün çalışmasında ikinci sınıf öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımının daha yüksek olduğu şeklindedir.
- Yüzeysel öğrenme yaklaşımının cinsiyete göre bir farklılık oluşturmadığı,
- 20 yaş ve altı öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımının daha yüksek olduğu,
- Birinci sınıf öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımının daha yüksek olduğu şeklindedir. Bu durum ise, yaşa göre oluşan farkı istatistiksel olarak desteklemektedir.
- Akademik güdülenmede sınıfa göre bir farkın olmadığı,
- Kadınların daha yüksek akademik güdülenmeye sahip olduğu,
- 21 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin daha yüksek akademik güdülenmeye sahip olduğu şeklindedir.

Bu sonuçlarda hareketle; kadınların akademik güdülenme düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek düzeyde olması, kadınların derin öğrenme yaklaşımı düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olması ile açıklanabilir. Yaşa göre elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde ise, hem derin öğrenme yaklaşımı düzeyinin hem de akademik güdülenme düzeyinin yüksek olması, yaşa bağlı olan tecrübeyle açıklanabilir.

Kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılarak ekonominin sağlıklı olarak işleminde her meslek alanında olduğu gibi muhasebe alanında da nitelikli ve kaliteli işgücünün önemli bir yeri vardır. Nitelikli ve kaliteli işgücünün sağlanmasının yolu ise kaliteli bir mesleki eğitimden geçmektedir. Muhasebe hem bir bilim dalı hem de bir meslek olması nedeniyle muhasebe eğitimi alan öğrencilerin yüzeysel ezber dayalı bir eğitimden ziyade, uygulamanın da içinde olduğu derinlemesine bir eğitim sürecinden geçmeleri sağlanmalıdır. Uygulamaya yönelik derinlemesine eğitim alan öğrenciler; olaylar ve kavramlar arasında ilişki kurabilir ve öğrenme çıktıları çok yüksektir. Ancak, öğrenme çıktıları yüksek düzeyde olan bireyler iş dünyasının ihtiyacı olan işgücünün özelliklerini taşıyabileceklerdir. Doğal olarak bu durum, ülkelerin değişen ve gelişen şartlar altında rekabet edebilme gücünü arttıracaktır.

Bu kapsamda çalışmanın sonuçlarından hareketle şu önerilerde bulunabiliriz;

Yüksek düzeyde kaliteli öğrenme çıktılarının sağlanabilmesi için öğrencilerin, yüzeysel öğrenme yaklaşımını benimsemelerinin engellenmesi için eğitim sistemi içerisinde gerekli tedbirlerin alınması sağlanmalı ve öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımına yönelmesi için eğitimin her aşamasında yer alan eğitimcilerin bu konularda bilinçlendirilmesi ve ayrıca eğitim öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi için imkanlar oluşturulmalıdır.

Ayrıca gelecekte yapılacak çalışmalarda; farklı üniversitelerde muhasebe eğitimi alan öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları karşılaştırılabilir. Ön lisans ve lisans öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları ve akademik güdülenme eğilimleri karşılaştırmalı olarak incelenebilir. Bu çalışmada cinsiyet, yaş ve sınıf değişkenleri dikkate alınmış bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda ise, ön lisans ve lisans düzeyinde eğitim alan öğrencilerin öğrenme yaklaşımları incelenirken lise eğitimini ticaret meslek lisesinde tamamlayanlar ile diğerleri arasında bir karşılaştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

Aktaş, H. (2017). Akademik Güdülenme ile Akademik Öz Yeterlik Arasındaki İlişki: İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Ampirik Bir Araştırma, *İnsan ve Toplam Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 1376-1398.

Ayanoğlu, Y., Ciğer, A., Abuhanoğlu, H. & Aydın, S. (2014). İşletme Alanındaki Lisans ve Ön Lisans Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları Üzerine Bir Araştırma, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (42), 77-92.

Booth, P., Luckett, P., & Mladenovic, R. (1999). The quality of learning in accounting education: the impact of approaches to learning on academic performance. *Accounting Education*, 8(4), 277-300. <https://doi.org/10.1080/096392899330801>

Biggs, J., Kember, D., & Leung, D.Y.P. (2001). The revised two-factor study process questionnaire: R-SPQ-2F. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 133-149.

Bozanoğlu, İ. (2004). Akademik güdülenme ölçeği: Geliştirmesi, geçerliği, güvenirliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 83-98. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000094

Coşkun, R., Altunışık, R. & Yıldırım., E. (2017). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı, Sakarya Yayıncılık, Sakarya.

Demir, M. K. (2013). Öğretmen Adayların Akademik Güdülenme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından incelenmesi, *Journal of Theory and Practice in Education*, 9 (3), 265-279.

Devellis, R.F. (Çeviri Editörü: Totan, T.). (2017). Ölçek Geliştirme Kuram ve Uygulamalar, *Nobel*, Ankara, 206s

Ekinci, N. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları, *Education and Science*, 34 (151),74-88.

Gezer, M. & Şahin, İ. F. (2017). Sosyal Bilgiler Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği (SÖYÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *İlköğretim Online*, 16(1), 228-244. <https://doi.org/10.17051/io.2017.27861>

Güdelci, E.N. (2020). Mesleki Yeterlilik Açısından Öğrencilerin Muhasebe Derslerini Öğrenme Yaklaşımları ve Öz Yeterlilikle Olan İlişkinin İncelenmesi: Batman Üniversitesi Örneği, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 13 (2), 233-255. <https://doi.org/10.29067/muvu.652829>

Gökdemir, S. & Uğur, İ. (2020). Sosyal Medya Kullanımının Akademik Güdülenme Davranışı Üzerine Etkisi: Turizm Eğitimi Alan Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 8(3), 2110-2131.

Gönen, S. (2016). Ön Lisans Düzeyinde Eğitim Gören Öğrencilerin Muhasebe Eğitiminden Beklentilere Yönelik İzmir ve Denizli İllerinde Bir Araştırma, *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 8(2), 67-78.

George, D. & Mallery, P. (2010). SPSS for Windows step by step. A simple study guide and reference (10. Baskı)

Hall, M., Ramsay, A., & Raven, J. (2004). Changing the learning environment to promote deep learning approaches in first-year accounting students. *Accounting Education*, 13(4), 489-505. <https://doi.org/10.1080/0963928042000306837>

Hassall, T. & Joyce, J. (2001). Approaches to learning of management accounting students, *Education and Training*, 43(3),145-152.

Koca, N., Karyağdı, N. G. & Akpınar, Y. (2019). Muhasebe ve Vergi Bölümü Öğrencilerinin, Bölüme ve Mesleğe İlişkin Bakış Açılı ve Mesleki Beklentileri Üzerindeki Stajın Etkisi: KSÜ, BEÜ ve ADYÜ Örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(2), 93-110.

Kurnaz, E. (2019). Muhasebe Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları Üzerine Bir Araştırma, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12 (2), 237-254. <https://doi.org/10.29067/muvu.411838>

Önder, İ. & Beşoluk, Ş. (2010). Düzenlenmiş İki Faktörlü Çalışma Süreci Ölçeği'nin (R-SPQ-2F) Türkçeye Uyarlanması, *Eğitim ve Bilim*, 35 (157), 55-67.

Öztürk, M. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Derin ve Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Business & Management Studies: An International Journal*, 6(1), 45-63.

Ramsden, P. (2003). *Learning to teach in higher education* (2nd ed.). London and New York, *Routledge Farmer*.

Sharma, D. S. (1997). Accounting students' learning conceptions, approaches to learning, and the influence of the learning-teaching context on approaches to learning. *Accounting Education*, 6(2),125-146. <https://doi.org/10.1080/096392897331532>

Seçer, İ. (2017). *SPSS ve Lısrrel ile Pratik Veri Analizi Analiz ve Raporlama*, 3. Baskı, Anı, Ankara, 261s

Şengel, S. (2011). Türkiye'de Muhasebe Meslek Elemanı Talebi Üzerine Bir Araştırma, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (50), 167-180.

Tavşancıl E. (2006). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Ulus, L., Tuncer, N., & Sözen, Ş. (2015). Mesleki eğitim, gelişim ve yeterlilik açısından meslek yüksekokullarının önemi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(5), 168-185.